

MANIPULĀCIJU KODĒŠANA

Latvijā NCSP manipulāciju kodēšanai jāpielieto NOMESCO ķirurģisko manipulāciju klasifikācijas (NCSP) ar papildinājumu Latvijas versija, kas ir pieejama Nacionālā veselības dienesta (NVD) mājaslapas sadaļā www.vmnvd.gov.lv → Līgumpartneriem → DRG sistēma → DRG klasifikatori un grupēšana → [NCSP Latvijas klasifikators](#).

Pilnīgs kodu pielietošanas skaidrojums, kā arī informācija par NOMESCO ķirurģisko manipulāciju klasifikācijas (NCSP) ar papildinājumu struktūru un lietošanas vadlīnijām ir pieejama **PDF formātā**, ar ko var iepazīties NVD mājaslapas sadaļā Līgumpartneriem → DRG sistēma → DRG kodēšanas informācija → "Ziemeļvalstu Medicīnas statistikas komitejas (NOMESCO) ķirurģisko manipulāciju klasifikācija (NCSP) ar papildinājumu (latviešu valodā)".

Klasifikatora struktūra

Manipulāciju kodi NCSP Latvijas klasifikatora 15 pamatnodaļās (nodaļas A - Q) un 4 palīgnodaļās (nodaļas T, U, X, Y) ir uzskatāmi par pamatkodiem kas neatkārtojas, un katrs no tiem tiek attiecināts uz vienu precīzi definētu manipulāciju. **Manipulāciju pamatkodi aptver un atspoguļo pielietojamās ķirurģiskās manipulācijas.**

Kodi, kas atrodami NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļā Z "Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām" ir manipulāciju pamatkodu precizējoši apzīmētāji (papildus kodi), kuri ļauj sniegt papildus informāciju kopā ar manipulāciju pamatkodiem. Papildus kodus vienmēr pievieno manipulāciju pamatkodiem un tos nedrīkst lietot vienus pašus.

NCSP Latvijas klasifikators ietver galvenokārt ķirurģiskās manipulācijas, bet tajā ir arī citas manipulācijas - izmeklējumi, rehabilitācijas pasākumi, metožu vai tehniku apzīmējumi u.c., ņemot vērā to, ka NOMESCO ķirurģisko manipulāciju klasifikāciju tika plānots pielietot ne tikai ķirurģisko manipulāciju klasificēšanai, bet arī citu veselības aprūpes manipulāciju klasificēšanai.

Līdz ar to, NCSP 1.15 versijas tulkojums latviešu valodā tika papildināts ar manipulāciju kodiem atbilstoši Norvēģijas 2011.gada medicīnisko manipulāciju klasifikācijai "Norwegian classification of medical procedures" (NCMP). Papildinātajā NCSP klasifikācijā tika izveidotas divas nodaļas, kas satur tikai NCMP manipulāciju kodus:

- **R nodaļa "Asins komponenti"** attiecas uz manipulācijām, saistītām ar asinīm un asins komponentiem;

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

- **W nodaļa “Vispārējie pasākumi”** paredzēta dažādu veselības aprūpes pasākumu kodēšanai, piemēram:
 - psihiatrijas, narkoloģijas, rehabilitācijas, aprūpes;
 - specifisku izmeklēšanas metožu;
 - speciālu manipulāciju grupu - atsevišķi farmakoterapijas, ķīmijterapijas, anestēzijas un citur neklasificētu manipulāciju kodi.

NCSP Latvijas klasifikatoru iespējams papildināt ar jauniem manipulāciju kodiem, kā arī izņemt tādas manipulācijas un to kodus, kuras Latvijā netiek veiktas, vai kuru veikšanai Latvijā nav apstiprinātas medicīniskās tehnoloģijas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Lai NCSP Latvijas klasifikatorā veiktu izmaiņas, priekšlikumi izmaiņām iesniedzami NVD. Iesniegtie priekšlikumi tiks izvērtēti sadarbībā ar atbilstošās veselības aprūpes jomas speciālistiem un izmaiņas var tikt ievietotas nākošā gada NCSP Latvijas versijā.

1. Manipulāciju ievadīšana VIS SPANS uzskaites dokumentā

Vadības informācijas sistēmas (VIS) Stacionāro pakalpojumu apmaksas norēķinu moduļa (SPANS) uzskaites dokumentā (UD) ir izveidots datu lauks "NCSP+ Manipulācijas".

Datu lauks "NCSP+ Manipulācijas"

- Datu lauks ir obligāts, ja pacienta gadījumam ir piemērojama NOMESCO klasifikācija.
- Ievadītajiem manipulāciju kodiem ir jābūt atbilstošiem norādītajām diagnozēm.
- Diagnozēm saistošo manipulāciju uzskaitīšana – ārsta lēmums.

Datu laukā "NCSP+ Manipulācijas" ievada:

- ailē "NCSP+ Kods" - manipulāciju kodus saskaņā ar NCSP Latvijas klasifikatoru, ņemot vērā, ka par daudzu NCSP manipulāciju kodu pielietojumu pie koda nosaukuma ir pievienotas paskaidrojošas piezīmes;
- ailē “Nosaukums” – manipulāciju nosaukumus saskaņā ar NCSP Latvijas klasifikatoru;
- ailē "Skaitis" – skaitli „1”. Ja terapijas vai diagnostikas pasākumu skaits ir lielāks par vienu, skaitu var reģistrēt ailē "NCSP+ Kods" ar atbilstošo papildus kodu no NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZW "Dažādi papildus kodi":

- ZWNN 00 "Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: no diviem līdz četriem atkārtojumiem vienā seansā", t.i. vienā hospitalizācijas gadījumā (izņēmums: paralēls pāru orgānu izmeklējums);
 - ZWNN 05 "Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: pieci un vairāk atkārtojumi vienā seansā", t.i., vienā hospitalizācijas gadījumā;
- ailē “Sākuma datums” - manipulācijas vai operācijas veikšanas datums (diena, mēnesis, gads). Attiecībā uz manipulācijas veikšanas datumu, jāievada tikai manipulācijas uzsākšanas datums. Manipulācijas sākuma un beigu laiks jāievada tikai ķirurģisko manipulāciju gadījumā;
 - ailē “Beigu datums” - operācijas beigu datums (diena, mēnesis, gads);
 - ailē “St.:Min.” – operācijas veikšanas laiks stundās un minūtēs. Operācijas ilgumu jāievada arī ailē "NCSP+ Kods" ar atbilstošo papildus kodu no NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZXE "Operācijas ilgums" kodiem;
 - ailēs "Pers. kods” un “Identifikators" jāievada ārstniecības personas identifikācijas numurs (personas kods vai Veselības inspekcijas piešķirtais ārstniecības personas identifikators).

Kuru ārstniecības personu atbilstošajās ailēs norādīt, ir ārstniecības iestādes iekšējs lēmums. Diagnožu un veikto manipulāciju kodus parasti izvēlas ārstējošais ārsts, atbilstošie speciālisti un ārstniecības personas, kuras izpildījušas manipulācijas.

To, kuras ārstniecības personas identifikācijas numuru (personas kods vai Veselības inspekcijas piešķirtais ārstniecības personas identifikators) norādīt kā izpildītāju medikamentozās terapijas, psihoterapijas, palīgpasākumu u.c. gadījumos, izlemj konkrētā ārstniecības iestāde. Ja kādas no manipulācijām izpilda darbinieki, kuri nav ārstniecības personas, piemēram, psihologs vai sociālais darbinieks, tad par pacienta ārstēšanu vai nodaļas darbu kopumā atbild ārstējošais ārsts, nodaļas vadītājs vai kāda cita ārstniecības persona, kuras identifikācijas numuru var norādīt minētajās ailēs.

VIS SPANS UD ievadāmo manipulāciju secība

- NCSP Latvijas klasifikatora manipulāciju kodu ievadīšanas secība neietekmē grupēšanas rezultātu, bet jāņem vērā, ka DRG aprēķinā tiek izmantoti pirmie 150 UD ievadītie NCSP manipulāciju kodi, t.sk. papildus kodi.
- Ja tiek norādīti NCSP Latvijas klasifikatora manipulāciju papildus kodi no papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” (manipulācijas ilgums, steidzamība u.c.), tie jāievada pēc katras atbilstošās manipulācijas pamatkoda, tos nedrīkst lietot vienus pašus.
- Vēlams VIS SPANS UD pirmkārt ievadīt nozīmīgāko un resursu ietilpīgāko NCSP Latvijas klasifikatora manipulāciju pamatkodus.

VIS SPANS UD ievadāmo manipulāciju apjoms

- Nav nepieciešams ievadīt VIS SPANS UD pilnīgi visu ārstniecības iestādes konkrētajā gadījumā veikto NCSP manipulāciju kodus. Sākot ar 2016. gada 1.jūliju, NCSP Latvijas klasifikatorā ir ieviesta pazīme “Manipulācijas, kas neietekmē grupēšanu” un šo manipulāciju ievadīšana VIS SPANS UD nav obligāta. Ievērojot minēto pazīmi, VIS SPANS UD var nevadīt, piemēram, nodaļas W „Vispārēji pasākumi” sadaļas WB “Medikamentoza ārstēšana” (NCSP 1.15 versijas tulkojumā “Medikamentu terapija”) manipulāciju kodus.
- Manipulācijas, kas neietekmē grupēšanu, var ievadīt ārstniecības iestādes vajadzībām, piemēram, padarītā darba uzskaitē vai statistikas datu iegūšanai.
- NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZX "Dažādi apstākļi un notikumi manipulācijas veikšanas laikā" manipulāciju kodi apzīmē noteiktus apstākļus un notikumus operācijas laikā, t.i., minētie kodi jāievada tikai attiecībā uz veiktajām operācijām.
- Uz visiem NOMESCO klasifikācijas terapijas un diagnostikas pasākumiem attiecas princips, ka NCSP manipulācijas kods jāreģistrē vienu reizi, un skaits, cik reizes veikta attiecīgā manipulācija, jānorāda ar papildus kodu no papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZW „Dažādi papildus kodi”:
 - ZWNN 00 "Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: no diviem līdz četriem atkārtojumiem vienā seansā", t.i. vienā hospitalizācijas gadījumā (izņēmums: paralēls pāru orgānu izmeklējums);

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

- ZWNN 05 "Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: pieci un vairāk atkārtojumi vienā seansā", t.i., vienā hospitalizācijas gadījumā.
- NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z "Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām" sadaļas ZW "Dažādi papildus kodi" manipulāciju ar kodu ZWUU 30 „Video lietošana un tā analīze” lieto tikai gadījumos, kad tiek izmantota video aparatūra un tiek analizēta ar tās palīdzību iegūtā informācija.
- NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z "Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām" sadaļas ZXC "Specifiskas tehnikas izmantošana" manipulācija ar kodu 20 „Ķīmisku vielu izmantošana” neattiecas uz kontrastvielu izmantošanu un izmantotās vielas daudzums nav jākodē.
- NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z "Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām" sadaļas ZXC "Specifiskas tehnikas izmantošana" manipulācija ar kodu 85 „Manipulācija ar endoskopisku atbalstu” nav jāatzīmē pie jebkuras endoskopiskas operācijas, jo endoskopiskajām operācijām ir savi atbilstoši kodi.
- Anamnēzes savākšana, dokumentu noformēšana, t.sk. personas nosūtīšanai uz Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisiju, netiek kodēta saskaņā ar NCSP Latvijas klasifikatoru.
- Laboratorisko izmeklējumu paraugu savākšana un analīžu veikšana netiek kodēta saskaņā ar NCSP Latvijas klasifikatoru.

2. NCSP manipulāciju kodu lietošana atsevišķās ārstniecības jomās

Diagnostiskā radioloģija

- NCSP Latvijas klasifikatorā nav atsevišķi datortomogrāfijas, magnētiskās rezonanses vai konvencionālās rentgendiagnostikas manipulāciju kodi.
- Diagnostiskās ultrasonogrāfijas, kuru manipulāciju kodi atrodas nodaļās pie dažādās orgānu sistēmās veicamajām ķirurģiskajām manipulācijām, var kodēt atbilstoši NCSP Latvijas klasifikatoram.

- Šādi NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” papildus kodi ir lietojami tikai gadījumos, kad manipulācijas tiek veiktas operācijas laikā:
 - ZXM00 „Ultrasonogrāfijas intraoperatīva izmantošana”;
 - ZXM10 “Konvenciālo rentgenstaru intraoperatīva izmantošana”;
 - ZXM20 „Datortomogrāfijas intraoperatīva izmantošana”;
 - ZXM30 „Magnētiskās rezonanses attēlveides intraoperatīva izmantošana”;
 - ZXM40 „Fluorescējošas vielas intraoperatīva izmantošana”.
- NVD ir konsultējies ar Nordic Casemix centra, Somijas un Islandes ekspertiem par iespēju un lietderību papildināt NCSP klasifikatora Latvijas versiju ar jauniem diagnostisko manipulāciju kodiem. Ņemot vērā NCSP struktūras pamatprincipus, manipulācijas, t.sk. diagnostiskās manipulācijas, ir iedalītas atbilstoši funkcionāli anatomiskām ķermeņa sistēmām. Līdz ar to, diagnostisko manipulāciju kodu skaits, ar kuriem varētu papildināt NCSP klasifikatora Latvijas versiju, ir vairāki tūkstoši. No ārvalstu ekspertiem ir saņemts skaidrojums, ka minēto kodu uzrādīšana neietekmē to, kurā DRG grupā ārstēšanas gadījumi tiek iegrupēti, tas ir, diagnostisko manipulāciju kodu ievadīšana VIS SPANS UD neietekmē DRG grupēšanas rezultātu. Palielinot manipulāciju kodu skaitu NCSP Latvijas versijā par vairākiem simtiem un tos pielietojot kodēšanā, palielinātos ar DRG sistēmu strādājošā personāla darba apjoms. Liels diagnostisko manipulāciju kodu skaits minēto valstu NCSP klasifikācijās saistīts ar to, ka šie kodi galvenokārt tiek izmantoti statistikas datu iegūšanai.

Operatīvā terapija

- Operācijas ilgumu VIS SPANS UD norāda ar atbilstošo papildus kodu no NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZXE "Operācijas ilgums" manipulāciju kodiem, piemēram, "ZXE10 - Vairāk par vienu, bet mazāk par trim stundām".
- NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZXD „Operācijas ilgums” papildus kodus pielieto tikai operāciju gadījumos, citām manipulācijām minētie papildus kodi nav jāizmanto.

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

- Sekundāri neatliekams gadījums drīzāk kodējams kā steidzama, ne plānota manipulācija. NCSP Latvijas klasifikatora papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļā ZXD “Steidzama vai plānota manipulācija” ir tikai divi papildus kodi: ZXD00 „Steidzama manipulācija” un ZXD10 „Plānota manipulācija”. To, kurš papildus kods piemērojams, konkrētajā gadījumā nosaka ārsts.

Anestezioloģija

- Anestēzijas manipulāciju kodi nav jāievada, ja tiek veikta operācija vai manipulācija, kuras neatņemama sastāvdaļa ir anestēzija, jo DRG koeficientu aprēķinā anestēzija minētajos gadījumos jau ir iekļauta. Papildus anestēzijas manipulāciju kodi jāievada gadījumos, ja manipulācijas veikšanai nav pieejama anestēzija, bet konkrētajā gadījumā tikusi pielietota.

Intensīvā terapija un reanimācija

- NCSP Latvijas klasifikatora nodaļas G “Krūškurvja siena, pleira, videne, diafragma, traheja, bronhi un plaušas” sadaļas GXFX “Diagnostikas testi, mērījumi un novērojumi, citur neklasificēti” (NCSP 1.15 versijas tulkojumā “Diagnostikas testi, mērījumi un izmeklējumi, citur neklasificēti”) manipulācija ar kodu GXFX 10 “Ilgtermiņa testi uz skābekļa uzņemšanu” nozīmē ilgtermiņa oksimetriju (long-term oximetry), t.i. audu oksigenācijas monitorēšanu ilgtermiņā, pielietojot atbilstošu aparāturu (piemēram, moorVMS-OXY sistēmu).
- NCSP Latvijas klasifikatora nodaļas G sadaļas GXFX “Diagnostikas testi, mērījumi un novērojumi, citur neklasificēti” (NCSP 1.15 versijas tulkojumā “Diagnostikas testi, mērījumi un izmeklējumi, citur neklasificēti”) manipulācijas ar kodu GXFX 15 “Transkutāna oksimetrija ar CO₂ beigu tilpuma mērīšanu” atšķirīgā pazīme no manipulācijas ar kodu GXFX 20 “Transkutānais neinvazīvais pO₂ un pCO₂ monitorings” saskaņā ar piezīmi par kodu lietošanu ir, ka manipulāciju ar kodu GXFX 15 var lietot arī ilgtermiņa mērījumiem.

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

- NCSP Latvijas klasifikatora nodaļas G sadaļas GXAV “Asistēta elpināšana” manipulācija ar kodu GXAV 01 “Plaušu ventilatora izmantošana, citādi nespecificēta” (NCSP 1.15 versijas tulkojumā “Respiratora izmantošana, citādi nespecificēta”) nozīmē plaušu mākslīgo ventilāciju. Kodu jāraksta vienu reizi hospitalizācijas laikā. Ja manipulācija atkārtojas, izmantojami papildus kodi no papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZW „Dažādi papildus kodi”:
 - ZWNN 00 "Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: no diviem līdz četriem atkārtojumiem vienā seansā", t.i. vienā hospitalizācijas gadījumā (izņēmums: paralēls pāru orgānu izmeklējums);
 - ZWNN 05 "Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: pieci un vairāk atkārtojumi vienā seansā", t.i., vienā hospitalizācijas gadījumā.
- NCSP Latvijas klasifikatorā nav atsevišķu manipulāciju kodu, kas apzīmētu akūta insulta pacientu ārstēšanu Insulta vienībā. NCSP Latvijas klasifikatora nodaļā A “Nervu sistēma” ir manipulāciju kodi AAB30 „Spontāna intrakraniāla asinsizplūduma evakuācija” un AAC 99 „Cita veida operācija intrakraniālo aneirismu un citu asinsvadu bojājumu dēļ”, kurus var pielietot, kodējot spontānas intracerebrālas hemorāģijas un spontānas subarahnoidālas hemorāģijas operatīvu ārstēšanu.

3. NCMP manipulāciju kodu lietošana atsevišķās ārstniecības jomās

NCSP klasifikācijas nodaļa W “**Vispārējie pasākumi**”, kas satur tikai NCMP manipulāciju kodus, paredzēta dažādu veselības aprūpes pasākumu kodēšanai.

Anestezioloģija

- Nodaļas W sadaļas WDAG „Vispārēja anestēzija” manipulācija ar kodu WDAG 30 „Vispārējā anestēzija, kombinējot inhalāciju un intravenozos līdzekļus” iekļauj arī vēnas punkciju, trahejas intubāciju u.c. manipulācijas, kas saistītas ar konkrēto anestēziju, minētās manipulācijas atsevišķi nav jākodē.

Intensīvā terapija un reanimācija

- Nodaļas W sadaļas WDAB “Intensīvā terapija” (NCSP 1.15 versijas tulkojumā “Intensīvā medicīna”) manipulācija ar kodu WDAB50 “Intensīva novērošana transportējot pacientu” lietojama gadījumos, kad pacients tiek transportēts uz citu stacionāru un viņu pavadā, nepieciešamības gadījumā sniedz palīdzību, divi (2) vai vairāk medicīnas darbinieki.

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

Medikamentozā terapija

- Medikamentozās terapijas manipulāciju kodi ir norādīti nodaļas W sadaļā WB "Medikamentoza ārstēšana" (NCSP 1.15 versijas tulkojumā "Medikamentu terapija"). Hospitalizācijas laikā veiktās attiecīgās medikamentozās terapijas NCSP kodu jāievada tikai vienu reizi, ar papildus kodiem norādot manipulāciju skaitu. Medikamentu nosaukumus ar kodu nav jānorāda.
- Ar nodaļas W sadaļas WB "Medikamentoza ārstēšana" manipulāciju kodiem var kodēt arī medikamentu ievades veidus.
- Ja pacients ir saņēmis medikamentus konkrētās hospitalizācijas laikā un ārstniecības iestāde nolemj VIS SPANS UD ievadīt nodaļas W sadaļas WB „Medikamentoza ārstēšana” manipulāciju ar kodu, piemēram, WBG15 „Perorāla medikamentu lietošana” vai, piemēram, WBG00 „Intravenoza medikamentu injekcija/infūzija”, tas jāievada tikai vienu reizi arī tad, ja medikamenti ir mainīti vairākas reizes dienā. Ja ārstniecības iestāde vēlas norādīt, cik reizes medikaments izsniegts, izmantojami papildus kodi no papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZW „Dažādi papildus kodi”:
 - ZWNN 00 "Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: no diviem līdz četriem atkārtojumiem vienā seansā", t.i. vienā hospitalizācijas gadījumā (izņēmums: paralēls pāru orgānu izmeklējums);
 - ZWNN 05 "Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: pieci un vairāk atkārtojumi vienā seansā", t.i., vienā hospitalizācijas gadījumā.

Manipulāciju kodi, kuri tiek izmantoti rehabilitācijas, psihiskās veselības aprūpes un daudzdisciplīnu specializētās narkoloģijas jomās

- Nodaļas W manipulācijas ar kodiem WMAA00 „Vienlaicīga daudzdisciplīnu analīze” un WMAB00 „Secīga daudzdisciplīnu analīze”.

Manipulāciju kodu skaidrojums ir pievienots katra manipulācijas koda nosaukumam, koda izvēle ir atbilstošā speciālista kompetencē. Ja ir veikta vienlaicīga daudzdisciplīnu analīze hospitalizācijas laikā vienu reizi, pielietojama manipulācija ar kodu WMAA00 „Vienlaicīga daudzdisciplīnu analīze”. Ja vienlaicīga daudzdisciplīnu analīze veikta atkārtoti, pievienojams atbilstošais papildus kods no papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām”.

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

Ja ir veikta secīga daudzdisciplīnu analīze, saskaņā ar koda WMAB00 skaidrojumu, katra speciālistu grupa dokumentē savus rezultātus, katra speciālistu grupa jākodē atsevišķi. Piemēram, ja ir veikti secīgi, koordinēti izmeklējumi, kuros piedalās komanda no minimāli trīs (3) dažādu disciplīnu speciālistu grupām un ir trīs (3) grupas, kas dažādos laikos veikušas izmeklējumu, jāpielieto manipulācija ar kodu WMAB00 „Secīga daudzdisciplīnu analīze”. Ar papildus kodu no papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZW “Dažādi papildus kodi” norādāms grupu skaits ZWNN00 - „Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: no diviem līdz četriem pasākumiem vienā seansā”.

- Nodaļas W manipulācija ar kodu WRAA00 „Piespiedu pasākumu veikšana”. Pielietojama situācijās, kad notiek piespiedu līdzekļa piemērošana, fizisko kustību ierobežošana, pacienta fiksācija u.c. gadījumos. To, kādu kodu piemērot, izvēlas speciālists, kas veic atbilstošo pasākumu.
- Nodaļas W sadaļas WMB „Mentālo funkciju pārbaude” (WMB) manipulāciju kodi.

Mentālo funkciju pārbaudi var veikt ar dažādām metodēm, sadaļā WMB ir 16 dažādu manipulāciju kodi. Sadaļas kodu skaidrojumā teikts, ka minētās metodes ir tikai metožu piemēri, tas nozīmē, ka, lai realizētu mentālo funkciju pārbaudi, var lietot arī citas metodes. Princips, ka manipulācijas kods jāreģistrē vienu reizi un skaits, cik reizes veikta attiecīgā manipulācija jānorāda ar papildus kodu no papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām”, attiecas arī uz WMB sadaļas „Mentālo funkciju pārbaude” kodiem.

Piemēram, ja hospitalizācijas laikā veikts strukturēts kognitīvo disfunkciju apraksts divas (2) reizes, jāreģistrē palīgnodaļas W sadaļas WMB “Mentālo funkciju pārbaude” manipulācija ar kodu WMBG00 „Strukturēts kognitīvo disfunkciju apraksts” un papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZW “Dažādi papildus kodi” kods ZWNN00 „Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: no diviem līdz četriem pasākumiem vienā seansā”. Vārdi „vienā seansā” nozīmē „vienā hospitalizācijas reizē”.

- Nodaļas W sadaļas WMD „Ar aktivitāti un sadarbību saistīto funkciju pārbaude” (WMD) manipulāciju kodi. Sadaļā WMD ir 11 kodi. To skaidrojumos minēts, ka ar šiem kodiem apzīmē strukturēta apraksta veidā veikto pārbaudi funkcijām, kas raksturo pacienta aktivitāti un sadarbību. Kodu izvēlas speciālists, kurš veicis pārbaudi.

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

Ja minētā pārbaude hospitalizācijas laikā ir veikta atkārtoti, kodu jānorāda kopā ar papildnodaļas Z “Vispārīgi precizējoši apzīmētāji, kas attiecināmi uz visām citām nodaļām” sadaļas ZW “Dažādi papildus kodī” papildus kodu, piemēram: WMDP00 „Strukturēts uzvedības novērojums ar analīzi”; ZWNN00 - „Terapijas vai izmeklēšanas pasākumiem: no diviem līdz četriem pasākumiem vienā seansā”. Vārdi „vienā seansā” nozīmē „vienā hospitalizācijas reizē”.

- Nodaļas W sadaļas WNI „Psihofarmakoloģiskā terapija” manipulāciju kodī.
Ja pacienta ārstēšanā tiek pielietota medikamentu prolongētā jeb depo forma (piemēram, Haloperidola prolongētā forma dekanōāta veidā, ko lieto intramuskulārās injekcijās vienu vai divas reizes nedēļā), to var reģistrēt ar kodu WNIJ00 „Ilgstošas darbības psihofarmakoloģisko vielu depot-injekcija”.
- Nodaļas W sadaļas WPA „Konsultācijas ar pacientu” (WPA) manipulāciju kodī.
Sadaļā WPA ir 8 kodī. Skaidrojumi par konsultācijām ar pacientu pievienoti koda nosaukumam. Piemēram, manipulācijas ar kodu WPAA40 „Individuālas konsultācijas, lai novērstu narkomāniju un medikamentu neattaisnotu vai pārmērīgu lietošanu” skaidrojumā norādīts: par alkohola, narkotisko vielu, medikamentu pārmērīgu lietošanu, kā arī smēķēšanu un atkarību no spēlēm. Kodu izvēlas speciālists, kurš veicis pacienta konsultāciju.
- Nodaļas W sadaļas WPB „Konsultācijas vai sadarbība ar citām personām vai institūcijām” (WPB) manipulāciju kodī.
Sadaļā WPB ir 5 kodī. Piemēram, manipulācija ar kodu WPBA00 „Individuāla plāna sastādīšana” ir ar skaidrojumu: „*To galvenais speciālists izstrādā maksimāli vienu reizi visā hospitalizācijas periodā vai slimības epizodē*”. Apzīmējums „galvenais speciālists” minētā koda pielietošanā vistuvāk atbilst apzīmējumam „ārstējošais ārsts”, t.i., speciālists, kas kopumā plāno, pārzina un kontrolē pacienta ārstēšanas gaitu.

Savukārt manipulācija ar kodu WPBN00 „Daudzdisciplīnu pārruna, terapijas efekta vērtēšana ar ģimeni un tuviniekiem” ir atbilstoša, ja bijusi speciālistu tikšanās ar ģimeni, tuviniekiem, ar mērķi informēt un izanalizēt terapiju.

Uztura terapija

- Nodaļas W manipulācija ar kodu WJAT 15 „Uztura terapija ar speciālu vai individuāli noteiktu diētu” pielietojama pacientiem, kuriem noteikta speciāla diēta vai individuāli izstrādāta diēta, kas tiek ievērota hospitalizācijas laikā.

01.06.2018.

Nacionālais veselības dienests
Ieteikumi kodēšanai DRG sistēmā

Specifiski pasākumi, citur neklasificēti

- Nodaļas W manipulācija ar kodu WLGX50 „Izolācija” pielietojama gadījumos, kad nepieciešama pacienta izolācija (gan uzvedības, gan infekcijas, u.c. iemeslu dēļ).